

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**ATASKAITA
DĖL 2012 M. MOKINIO KREPŠELIO LĖŠŲ PLANAVIMO IR PANAUDOJIMO
RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO**

2013 m. kovo 25 d. Nr. K7-2
Kėdainiai

Auditas atliktas vykdant
Savivaldybės kontrolierės Zitos Valiauskienės
2012-12-10 įsakymą Nr. K1-33

Auditą atliko
Vyr. specialistė Angelina Gadeikienė
Vyr. specialistė Vilma Unikienė

Auditas pradėtas 2012-12-27
Auditas baigtas 2013-03-25

Vadovaujantis Švietimo įstatymu¹, mokinio krepšelio lėšos skiriamos formaliojo švietimo programoms valstybinėse, savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose, ir neformaliojo vaikų švietimo programoms finansuoti. Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimą ir paskirstymą mokinių mokymo reikmėms reglamentuoja mokinio krepšelio ir sutartinio moksleivio apskaičiavimo metodika² (toliau-Metodika). Mokinio krepšelio lėšos skiriamos mokymo reikmėms, t. y. tiesiogiai su švietimo procesu susijusioms išlaidoms apmokėti, o lėšas mokyklos ūkiui valdyti ir naudoti, mokiniams vežioti ir kitoms ūkio išlaidoms apmokėti skiria mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija savo nustatyta tvarka.

Metodika taikoma planuojant ir paskirstant mokinio krepšelio lėšas valstybinėms, savivaldybių ir nevalstybinėms mokykloms, teikiančioms bendrąjį, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą, taip pat pedagoginėms psichologinėms tarnyboms ir neformaliojo švietimo įstaigoms.

Savivaldybėms mokinio krepšelio lėšos skiriamos kaip valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija savivaldybių biudžetams. Dotacija tvirtinama atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu. Švietimo ir mokslo ministerija, vadovaudamasi Metodika, planuoja ir paskirsto lėšas savivaldybėms, o savivaldybės - savivaldybių švietimo įstaigoms (toliau – švietimo įstaigos).

Kėdainių rajono mokinio krepšelio lėšų paskirstymą ir naudojimą reglamentuoja mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašas³.

Mokinio krepšelio lėšas sudaro dvi dalys - kintamoji ir pastovioji:

- kintamoji dalis - tai mokinio krepšelio dalis, skaičiuojama sutartiniam mokinių skaičiui. Šiai lėšų daliai priskiriamos išlaidos: mokyklų valdymui, pedagogų, psichologinės, specialiosios ir socialinės pedagoginės pagalbos, bibliotekų darbuotojų atlyginimams ir socialinio draudimo išlaidoms, pedagogų kvalifikacijai;

- pastovioji dalis - tai mokinio krepšelio dalis, kuri skaičiuojama faktiniam mokinių skaičiui: išlaidos vadovėlių, mokinio priemonių įsigijimui, lėšos mokinių profesiniam konsultavimui ir pažintinei veiklai, informacinėms ir komunikacinėms technologijoms diegti ir naudoti.

Skiriant mokinio krepšelio lėšas švietimo įstaigoms, siekiama:

- užtikrinti efektyvų mokinio krepšeliui finansuoti skirtų biudžeto lėšų panaudojimą;
- didinti švietimo įstaigų vadovų atsakomybę komplektuojant klases, grupes;
- gerinti švietimo paslaugų kokybę, sudaryti vienodas sąlygas visiems mokiniams įgyti geros kokybės išsilavinimą, užtikrinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumą bei įgyvendinti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo formų įvairovę.
- stiprinti švietimo įstaigų finansinį savarankiškumą;
- racionaliai sutvarkyti mokyklų tinklą.

¹ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991-06-25 Nr. I-1489.

² Lietuvos Respublikos vyriausybės 2001-06-27 nutarimu Nr. 785 patvirtinta Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodika (su vėlesniais pakeitimais).

³ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-02-10 sprendimas Nr. TS-8 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Auditas atliktas vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2012-12-10 įsakymu Nr. K1-33.

Auditą atliko Kontrolės ir audito tarnybos vyriausiosios specialistės: Angelina Gadeikienė, Vilma Unikienė.

Audito tikslas – įvertinti mokinio krepšelio lėšų planavimą ir panaudojimą.

Audituojamas laikotarpis - 2012 m.

Audituojamas subjektas - Kėdainių rajono savivaldybės administracija.

J. Basanavičiaus 36,- 57288, Kėdainiai, juridinio asmens kodas - 188768545.

Savivaldybės administracijos direktorius - Romualdas Gailiūnas. Savivaldybės administracijos biudžeto ir finansų skyriaus vedėja Janina Aksinavičienė.

Ataskaita teikiama Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriui, jos kopija Kėdainių rajono merui, Kontrolės komitetui.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Ribotos apimties finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir sukaupia auditorių patirtimi. Atliekant auditą laikytasi prielaidos, kad pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos - atitinka originalus. Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros:

- paklausimai (įrodymų gavimas pokalbio metu),
- klausimynai,
- dokumentų tikrinimai ir vertinimai,
- stebėjimas (patikros vietoje),
- analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė).

Patikimumas gautas iš vieno šaltinio – atliktų savarankiškų procedūrų.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, įsakymų, tvarkų, taisyklių ir kitų teisės aktų peržiūra (kontrolės aplinkos tyrimas);
- išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).
- įvertinome 2012 metų savivaldybės tarybos sprendimų, kuriais asignavimai mokinio krepšeliui finansuoti buvo paskirstyti asignavimų valdytojams, teisėtumą.

Patikrinome:

- ar 94 proc. mokinio krepšelio lėšų švietimo įstaigoms paskirstyta pagal Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodiką;
- ar 5,085085 proc. mokinio krepšelio lėšų paskirstyta pagal mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodiką, tame tarpe:
  - pedagoginei ir psichologinei pagalbai organizuoti,
  - brandos egzaminams organizuoti ir vykdyti.
- ar teisingai perskirstytos mokinio krepšelio lėšos tarp mokyklų dėl pasikeitusio sutartinių mokinių skaičiaus rugsėjo 1 d.;
- ar nepanaudotos mokinio krepšelio lėšos grąžintos į valstybės biudžetą.

- ar visų savivaldybės švietimo įstaigų, naudojančių mokinio krepšelio lėšas, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose (forma Nr.2) kasinių išlaidų sumos atitinka nurodytas kasines išlaidas apskaitos registruose.

Įvertinome visų ugdymo įstaigų mokinio krepšelio mokėtinų ir gautinų sumų likučius 2012 metų pabaigai.

Pasirinktose įstaigose atlikome prekių ir paslaugų naudojimo vertinimą, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų skaičiavimo teisingumą.

Surinkome informaciją ir įvertinome mokinio krepšelio lėšų paskirstymą pagal mokinio krepšelio lėšų paskirstymą ugdymo procesui ir valdymui tenkančius procentus.

Atliktos mokinio krepšelio savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti atrinkti pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Savarankiškas audito procedūras atlikome savivaldybės administracijoje ir ugdymo įstaigose.

Ši ataskaita yra dalis išvados, teikiamos Tarybai dėl 2012 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, metinių savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo.

1. Mokinio krepšelio paskirstymas

Švietimo ir mokslo ministerija mokinio krepšelio lėšas paskirsto kiekvienai savivaldybei, o savivaldybė, vadovaudamasi Metodika, švietimo įstaigoms.

Mokinio krepšelis jau keli metai išlieka 3310 Lt. Mokinio krepšelio lėšų poreikis savivaldybei apskaičiuojamas mokinio krepšelio dydį padauginus iš švietimo įstaigų sutartinių mokinių skaičiaus. Sutartinių mokinių skaičius priklauso ne tik nuo mokinių skaičiaus, bet ir nuo sutartinių mokinių apskaičiavimo koeficientų. Šis dydis priklauso nuo būtino pedagoginių darbo valandų skaičiaus per savaitę ir mokinių skaičiaus vidurkio klasėse.

Kėdainių rajono savivaldybėje, skaičiuojant mokinio krepšelio lėšas ateinantiems biudžetiniams metams, mokinių skaičius fiksuojamas pagal ugdymo įstaigų einamųjų metų rugsėjo 1 d. Mokinių registro duomenis. Vienam sutartiniam mokiniui pagal metodiką skiriama vienoda lėšų suma - bazinis mokinio krepšelis, nustatomas kiekvienais metais vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁴.

6 procentai atitinkamiems metams savivaldybei skirtų mokinio krepšelio lėšų naudojami pagal nustatytą tvarką.

94 procentai atitinkamiems metams skirtų mokinio krepšelio lėšų paskirstomi švietimo įstaigoms, Šėtos ir Josvainių socialiniams ir ugdymo centrams ir naudojami mokymo reikmėms tenkinti (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodiką):

- darbo užmokesčiui pagal ugdymo planą (apmokėti už ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo valandas, finansuojamas iš mokinio krepšelio lėšų), mokyklos ugdymo procesui organizuoti ir valdyti, mokyklos bibliotekos darbuotojams išlaikyti, psichologinei, specialiajai pedagoginei, specialiajai ir socialinei pedagoginei pagalbai organizuoti; ne mažiau kaip 3 procentai šių lėšų turi būti skiriama psichologinei, specialiajai pedagoginei, specialiajai ir socialinei pedagoginei pagalbai organizuoti; iš šiame punkte nurodytų mokinio krepšelio lėšų gali būti mokama ir už darbą pedagoginiams darbuotojams, nurodytiems Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąraše, patvirtintame švietimo ir mokslo ministro įsakymu, taip pat už darbą mokyklos bibliotekos darbuotojams, gestų kalbos vertėjams, mokytojų padėjėjams ir darbuotojams, kurių funkcijoms priskiriamas mokyklų veiklos kokybės įsivertinimas, pedagoginių ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių darbuotojų išėtinės kompensacijos ir išmokos;

- vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms;

- mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui;

- mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti;

- informacinėms ir komunikacinėms technologijoms (IKT) diegti ir naudoti (internetui diegti ir naudoti, duomenų bazėms, elektroniniams dienynams tvarkyti, apmokėti už darbą IKT aptarnaujantiems darbuotojams ir kitoms išlaidoms, susijusioms su IKT).

Išvardintoms mokymo reikmėms tenkinti mokyklos skiria mokinio krepšelio lėšų tiek, kad būtų užtikrintas jų poreikis.

Švietimo ir mokslo ministerija mokinio krepšelio lėšas 2012 metams apskaičiavo, pagal duomenis surenkamus į Mokinių registrą (registro tvarkytojas yra Švietimo informacinių technologijų centras), pagal mokinius kurie mokėsi 2011-09-01.

⁴Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2011-12-20 Nr. IX.

Švietimo ir mokslo ministerija 2012-01-04 (raštas Nr. SP-60) Kėdainių rajono savivaldybei paskaičiavo 2012 m. mokinio krepšelio lėšų - 39163 tūkst. Lt. Kėdainių rajono savivaldybės taryba 2012 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. TS-1 patvirtino 2012 m. rajono biudžetą, kuriame specialioji tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti - 39163 tūkst. Lt.

Metų eigoje mokinio krepšelio lėšos buvo perskirstomos rajono savivaldybės tarybos sprendimais.

Mokinio krepšelio lėšų pokytis

(tūkst. Lt)

	Tarybos sprendimas			
	<i>2012-02-10 Nr. TS-1</i>	<i>2012-06-29 Nr. TS-202</i>	<i>2012-10-26 Nr. TS-303</i>	<i>2012-12-7 Nr. TS-332</i>
<i>Specialioji tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti</i>	39163,0	39179,3	39183,1, Iš jų turtui įsigyti 7,6	38838,1, Iš jų turtui įsigyti 130,4

Patikslintoje metodikoje (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-12-28 nutarimas Nr.1542) nustatyta, kad nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. 0,91915 procento metinės mokinio krepšelio dotacijos sumos iš savivaldybių perskirstomos mokinio krepšelio dalies, neskiriama savivaldybėms dėl šalies ekonominės situacijos. Tai reiškia, kad rajonų savivaldybių mokykloms turi būti apskaičiuota - 94 proc. mokinio krepšelio lėšų, o savivaldybėms tenkančių mokinio krepšelio lėšų skiriama 0,91915 proc. mažiau.

Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-10-18 įsakymu Nr. AD-1-2671 patvirtinta Kėdainių rajono savivaldybės 2012 metų biudžeto projekto rengimo darbo grupė paskirstė Kėdainių rajono savivaldybės mokinio krepšelio lėšas 2012 metams.

Savivaldybės taryba 2012 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. TS-1 iš bendrų mokinio krepšeliui finansuoti skirtų 5,08085 proc. (391163,0 x 5,08085=1989,8 tūkst. Lt.) paskyrė mokymo reikmėms tenkinti:

- **215,0** tūkst. Lt – Kėdainių švietimo pagalbos tarnybai;
- **28,5** tūkst. Lt - išorės auditui finansuoti (7485⁵ x 3,80);
- **43,5** tūkst. Lt - brandos egzaminams finansuoti (7485⁵ x 5,80);

Neformaliojo ugdymo įstaigoms:

- **140,5** tūkst. Lt - Muzikos mokyklai;
- **70,0** tūkst. Lt - Kalbų mokyklai;
- **65,6** tūkst. Lt - Dailės mokyklai;
- **170,0** tūkst. Lt - Sporto mokyklai;

- **9,4** – lopšeliui-darželiui „Varpelis“ (priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo formų įvairovei ir prieinamumui užtikrinti);
- **1246,9** - visoms švietimo įstaigoms vienodai 33,86 proc. trūkumui padengti tarp krepšelio ir tarififikacijos.

⁵Mokinių skaičius pagal kurį skaičiuojamas bendrojo lavinimo mokyklų mokinio krepšelio lėšos (išskyrus priešmokykliniam ir mokykliniam ugdymui) 2012 finansiniams metams.

Iš kitų savivaldybių pagal suderinimo aktus gauta 50,5 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų.

2012 metais tarpusavio suderinimo aktais Švietimo ir mokslo ministerijai dėl išvykusių mokinių perduota 7,8 tūkst.Lt.

Vadovaujantis mokinio krepšelio metodikos pakeitimu pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-04-25 nutarimą Nr. 469 pateiktame mokinio krepšelio 2012 metams perskirstymą, Kėdainių rajono savivaldybės mokinio krepšelis mažinamas 33,0 tūkst. Mokinių skaičiaus susidubliavimas atsirado perkeltiant mokinius iš vienos klasės į kitą, todėl buvo skirtos didesnės mokinio krepšelio lėšos.

Savivaldybės tarybos 2012-12-07 sprendimu Nr. TS-332 mokinio krepšelio patikslintas planas - 38838100,00 Lt, metų gale įvykdymas - 38832114,41 Lt., skirtumas 5985,59 Lt. Šios lėšos 2013-01-03 gražintos Švietimo ir mokslo ministerijai.

Kėdainių rajono savivaldybės švietimo įstaigose mokinio krepšelio lėšų mokėtinos sumos 2012-12-31 buvo 557,4 tūkst. Lt, jos išaugo 251,7 tūkst. Lt palyginus su 2011-12-31. Įsiskolinimas susidarė, nes pagal mokinio krepšelio metodiką lėšos tenkančios vieno mėnesio darbo užmokesčiui yra mažesnės už mokyklose sudarytus ir patvirtintus tarifinius sąrašus, dėl mažo mokinių skaičiaus klasėse. Daugelyje įstaigų išmokėtos išėtinės išmokos dėl mokyklų pertvarkos atleistiems pedagoginiams darbuotojams. Metų eigoje įstaigos sudarė taupymo priemonių planus, tačiau taupymo priemonių nepakako, kad būtų sėkmingai užbaigti finansiniai metai.

2. Savivaldybės vykdoma švietimo politika.

Planuojamo mokinio krepšelio lėšų dydžiui turi įtakos savivaldybės tarybos sprendimai įgyvendinant valstybinę švietimo politiką savivaldybėje, nustatant ilgalaikius švietimo plėtros tikslus ir priemones jiems pasiekti.

Kėdainių rajone, kaip ir visoje Lietuvoje, kasmet mokinių skaičius mažėja. Dėl mažo gimstamumo sulaukiama mažiau vaikų bendrojo ugdymo mokyklose pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, tai turi ir turės įtakos mažesniai besimokančiųjų skaičiui pagal pagrindinio ugdymo programas.

Švietimo įstatymu savivaldybių taryboms suteikti įgaliojimai įgyvendinti valstybinę švietimo politiką savivaldybėje, nustatyti ilgalaikius švietimo plėtros tikslus ir priemones jiems pasiekti, formuoti ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir vidurinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo programas teikiančių švietimo įstaigų tinklą.

Vadovaujantis šiuo įstatymu, Kėdainių rajono savivaldybės taryba 2012-02-10 sprendimu Nr. TS - 4 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2012-2015 metų bendrojo plano patvirtinimo“ patvirtino mokyklų tinklo pertvarkos planą. Kuriame nustatytas mokyklų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, pertvarkymas siekiant racionalių ir efektyvesnių turimų išteklių naudojimo, tenkinant poreikius, užtikrinant gerą ugdymo ir ugdimosi kokybę, nuolat mažėjant vaikų skaičiui.

Nuo savivaldybės priimtų sprendimų pertvarkant švietimo įstaigų tinklą taip pat priklauso kiek mokinio krepšelio lėšų planuojama ir skiriama vienam mokiniui išlaikyti.

Lyginant su 2011 m. mokinio krepšelis sumažėjo 556,0 tūkst. Lt dėl 597 sumažėjusio mokinių skaičiaus rajone.

Palyginome 2011m. ir 2012 m. vieno vaiko išlaikymo išlaidas iš mokinio krepšelio. Šios išlaidos 2011m. - 4647 Lt, 2012 m. – 4516 Lt, arba 2012 m. šios išlaidos sudaro 97,2 proc. 2011 m. lygio. Taip pat pastebėjome, kad mokyklų skyriuose dėl mažo mokinių skaičiaus vieno

vaiko išlaidos žymiai padidėjo: Keleriškių – 41,7 proc.; Nociūnų – 21,4 proc.; Pajieslio – 13,7 proc.; Šlapaberžės – 16,9 proc.

3. Lėšų, skirtų mokinio krepšeliui finansuoti panaudojimas.

Kėdainių rajono savivaldybės švietimo įstaigos mokinio krepšelio lėšas naudoja vadovaudamasi Švietimo įstatymu, Metodika ir kitais teisė aktais, reglamentuojančiais konkrečioms mokymo reikmėms (vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms, pedagogų kvalifikacijai tobulinti, mokinių pažintinei veiklai ir kt.) skirtų mokinio krepšelio lėšų panaudojimą.

Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) mokinio krepšelio kasinių išlaidų duomenimis:

- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų išlaidos - 96 proc.
- prekės ir paslaugos - 2,3 proc.
- darbdavio socialinė parama - 1,3 proc.
- materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos - 0,4 proc.

Savivaldybė didžiausią mokinio krepšelio dalį panaudoja darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms finansuoti.

Didelį dėmesį skyrėme darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų bei darbdavių socialinės paramos išlaidų audito sričiai, kurią sudaro darbo užmokesčio nustatymo, tarnybinio atlyginimo (koeficientais), priedų, priemokų, vienkartinių išmokų, darbdavių socialinės paramos už dvi pirmas kalendorines nedarbingumo dienas, atostoginių ir kompensacijų, GPM, PSD ir socialinio draudimo mokesčių apskaičiavimo ir išmokėjimo ar pervedimo, minėtų ūkinių operacijų įrašymo į apskaitos registrus ir parodymo biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje tikrinimas.

Įsitikinimui, ar švietimo įstaigose teisėtai naudojamos mokinio krepšelio lėšos pagal nustatytą metodiką, atrankos būdu pasirinkome ir auditavome švietimo įstaigas: J. Paukštelio, Labūnavos, Miegėnų pagrindines mokyklas, Kėdainių švietimo pagalbos tarnybą, Jaunimo mokyklą.

Patikrinome „Ryto“ pagrindinėje mokykloje, Kėdainių suaugusiųjų mokymo centre, mokykloje - darželyje „Vaikystė“, lopšelyje - darželyje „Vyturėlis“ mokinio krepšelio lėšų panaudojimą turtui įsigyti.

Patikrinome rajono mokyklose sudarytuose ir patvirtintuose 2011/2012 m. m. ir 2012/2013 m. m. tarifiniuose sąrašuose pedagogų ir mokyklų vadovų darbo krūvius.

AUDITO METU NUSTATYTI NEATITIKIMAI

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 „Mokinio krepšelio apskaičiavimo ir paskirstymo metodika“ 5.1 p. „...ugdymo proceso organizavimo ir valdymo, mokyklos darbuotojų išlaikymo, psichologinės, specialiosios pedagoginės, specialiosios ir socialinės pedagoginės pagalbos organizavimo išlaidos sudaro vidutiniškai 14 procentų (nuo 8 iki 20 proc.)“.

Kėdainių rajono savivaldybės ugdymo įstaigose valdymo išlaidos vidutiniškai sudaro 23,9 proc. Kėdainių suaugusiųjų mokymo centre šios išlaidos siekia 49,6 proc., Surviliškio V.Svirskio pagrindinėje mokykloje -33,9 proc., Gudžiūnų P.Rabikausko pagrindinėje mokykloje - 33,6 proc. , Jaunimo mokykloje - 28,7 proc. ir t.t. Tik keliose švietimo įstaigose valdymo išlaidos mažesnės nei 20 proc. „Atžalyno“ gimnazija - 16,8 proc., Šviesioji gimnazija - 18, 7 proc., „Ryto“ pagrindinė mokykla - 16,9 proc., mokykla - darželis "Vaikystė" - 16,9 proc.

Ugdymo įstaigų vadovai turi užtikrinti, kad ugdymo proceso organizavimo ir valdymo išlaidos neviršytų 20 procentų.

2. Vieno vaiko išlaikymo išlaidos (2011 m. ir 2012 m. mokinio krepšelio lėšos) 2012 metais sumažėjo, tačiau neformaliojo ugdymo įstaigose jos padidėjo. Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. TS-8 „Kėdainių rajono savivaldybės mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašu“, 15.6 p. „Kėdainių rajono savivaldybės neformaliojo švietimo įstaigoms, papildančioms bendrąsias pradinio, pagrindinio ir vidutinio ugdymo programas, skirti 5 Lt per mėnesį mokiniui nuo bendro mokinių (išskyrus priešmokyklinius ir ikimokyklinius mokinius), skaičiaus rajone. Lėšų sumą paskirstyti tarp neformaliojo švietimo įstaigų pagal lankančių mokinių dalį bendrame mokinių skaičiuje.“ Ankstesnėje mokinio krepšelio paskirstymo ir naudojimo tvarkoje (2011 m. vasario 4 d. Nr. TS-10) buvo skirti 5 Lt per mėnesį mokiniui, lankančiam neformaliojo švietimo įstaigas.

Mūsų nuomone neformaliajam ugdymui reikėtų skirti 5 Lt ne nuo bendro mokinių skaičiaus rajone, bet nuo lankančių neformaliojo švietimo įstaigas mokinių skaičiaus.

3. 2013-01-03 nepanaudotos mokinio krepšelio lėšos 5985,59 Lt grąžintos Švietimo ir mokslo ministerijai. Didžiausią grąžinamą mokinio krepšelio dalį - 70 proc. nepanaudotų lėšų (4185,17 Lt) grąžino „Ryto“ pagrindinė mokykla.

„Ryto“ pagrindinės mokyklos vadovybė nesivadovavo Kėdainių rajono savivaldybės tarybos patvirtinta biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarka⁶, nepasinaudojo galimybe laiku perskirstyti mokinio krepšelio lėšas ir jas panaudoti.

⁶Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2011-09-30 sprendimas Nr. TS-312 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo tvirtinimo“ 17p., 21.8p., 22p., 23p.

4. Savivaldybei, ateinantiems biudžetiniams metams planuojama mokinio krepšelio lėšų suma apskaičiuojama pagal einamųjų metų rugsėjo 1 dieną švietimo įstaigų mokinių registre užregistruotą mokinių skaičių ir kiekvienam iš jų pritaikytus sutartinius koeficientus. Todėl labai svarbu Mokinių registre pateiktų duomenų teisingumas ir tikslumas.
- Savivaldybė, pagal patvirtintą Švietimo ir mokslo ministro tvarkos aprašą iki einamųjų metų rugsėjo 6 d. patikrina švietimo įstaigų mokinių registre pateiktą informaciją ir suformuoja suvestinę mokyklų ataskaitą. Suvestinę ataskaitą, patvirtintą parašu ir iki einamųjų metų rugsėjo 9 dienos pateikia Informacinių technologijų centrui. Kėdainių rajono savivaldybė 2012 m. rugsėjo 28 d. pateikė Informacinių technologijų centrui ataskaitą (raštas Nr. AS-4784 „Dėl mokinio krepšelio ataskaitos 2013 metams“).

Pagal nustatytus pastebėjimus – rajono savivaldybės administracijos švietimo skyriaus specialistai, vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011-05-17 įsakymais patvirtintais rajono savivaldybės administracijos švietimo skyriaus specialistų pareigybės aprašymais, nepilnai vykdė savo pareigas.

5. Vadovaujantis Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 30 d. nutarimo Nr. 1195 „Dėl darbuotojų, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, darbo laiko sutrumpinimo tvarkos ir darbuotojų, kuriems nustatytas sutrumpintas darbo laikas, darbo apmokėjimo sąlygų patvirtinimo“, 2 punkte nustatyta mokytojams ne ilgesnė kaip 36 valandų darbo savaitė, Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-02-10 sprendimu Nr. TS-4 mokyklose netaikomi išimties atvejai, kada leidžiama dirbti daugiau negu 36 valandas per savaitę.

Patikrinus rajono mokyklose patvirtintus 2012/2013 m. tarifinius sąrašus, nustatyta, kad 5 mokyklose mokytojai viršija leistiną 36 savaitinių valandų krūvį. Kėdainių šviesiojoje gimnazijoje-3 mokytojai, M.Daušos pagrindinėje mokykloje- 1 mokytojas, Miegėnų pagrindinėje mokykloje-1 mokytojas, Jaunimo mokykloje-3 mokytojai, „Aušros“ sveikatinimo ir sporto pagrindinėje mokykloje- 3 mokytojai. Darbo valandos, viršijančios 36 valandas per savaitę yra laikomos viršvalandiniu darbu ir turi būti apmokamos Darbo kodekso 193 str. nustatyta tvarka.

6. Neteisingai sudarytos darbo sutartys su mokyklų direktoriais dėl papildomo darbo atlikimo.

Dėl mokyklos vadovo papildomo darbo turi būti sudaryta rašytinė sutartis tarp mokyklos vadovo ir savivaldybės tarybos įgalioto asmens arba susitarimas įtrauktas į pagrindinę darbo sutartį. Papildomo darbo sutarties sudarymas su pačiu savimi prieštarauja Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymui.

7. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-02-10 sprendimu Nr. TS-4 rajono savivaldybės mokyklų direktoriams, jų pavaduotojams ugdymui leidžiama papildomai dirbti pagal antrąją darbo sutartį laisvu nuo pagrindinio darbo laiku ne daugiau kaip 4 kontaktines valandas per savaitę.

Patikrinus rajono mokyklose patvirtintus tarifinius sąrašus, nustatyta, kad 2011/2012 m.m. 10 mokyklų vadovų, 2012/2013 m.m. - 2 mokyklų vadovai viršijo nustatytą leistiną 4 kontaktinių valandų per savaitę krūvį.

8. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-07-18 įsakymu Nr. V-1315 „Dėl švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniu pakeitimu) 27.4 punktu už kitus darbus mokama *mokytojams, kurie atlieka papildomus darbus*. Įstaigos vadovai nustato valandų skaičių, konkretų darbą ir laikotarpį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 4 punktu darbuotojų kitas darbo apmokėjimo sąlygas turi nustatyti vadovas.

Pagal rajono mokyklose patvirtintus 2012/2013 m.m. tarifinius sąrašus, 11 mokyklų vadovai įsakymu sau paskyrė ir tarifikavo 0,5-3,5 papildomų valandų už įvairius darbus tuo pažeisdami aukščiau išvardytus teisės aktus.

9. Nustatyti neatitikimai biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje (forma Nr.2):

- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose (forma Nr.2) asignavimų darbdavio socialinės paramos (kodas 2.7.3.1.1.1) kasinės išlaidos įrašytos netinkamuose ekonominės klasifikacijos straipsniuose - darbo užmokesčio (kodas 2.7.1.1.1.1) *kasinėse išlaidose*.

Nesivadovaujama Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 (2010 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija. (Jaunimo mokykla, Labūnavos, J.Paukštelio pagrindinės mokyklos, Kėdainių švietimo pagalbos tarnyba).

- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose (forma Nr.2) įsigytas ilgalaikis materialusis turtas priskirtas „prekių ir paslaugų naudojimo“ išlaidų straipsniui.

J. Paukštelio pagrindinė mokykla iš mokinio krepšelio lėšų įsigijo stiprintuvą, kurio vertė 1189,99 Lt. Ilgalaikis turtas įsigytas neplanuotai, neturint lėšų ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidų straipsnyje. Patirtos išlaidos priskirtos „prekių ir paslaugų naudojimo“ išlaidų straipsniui.

Nesivadovaujama Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimais⁷.

⁷Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2011-09-30 sprendimas Nr. TS-312 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo tvirtinimo“, Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. vasario 10 d. sprendimu Nr. TS-8 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo tvirtinimo“.

REKOMENDACIJOS

Savivaldybės administracijos direktoriui:

- Įpareigoti švietimo įstaigų vadovus užtikrinti, kad pedagogai neviršytų nustatytą leistiną 36 savaitinių valandų krūvį.
- Įpareigoti Kėdainių šviesiosios gimnazijos, M. Daukšos, Miegėnų pagrindinių mokyklų, Jaunimo mokyklos ir „Aušros“ sveikatinimo ir sporto pagrindinės mokyklos vadovus apmokėti už viršvalandinį darbą mokytojams, viršijusiems 36 savaitinių valandų krūvį.
- Spręsti klausimą dėl rajono švietimo įstaigų vadovų papildomo darbo krūvio.

Švietimo skyriaus vedėjui:

- Inicijuoti, kad iš rajonui skirtų mokinio krepšelio lėšų, neformaliai ugdymui būtų skirta 5 Lt nuo lankančių neformaliojo švietimo įstaigas mokinių skaičiaus.
- Numatyti priemones, kurios stiprintų švietimo įstaigų priežiūrą ir kontrolę, tarifinių sąrašų sudarymą, mokinių skaičiaus pateikimą mokinių registre.

Švietimo įstaigų vadovams:

- Užtikrinti, kad ugdymo proceso organizavimo ir valdymo išlaidos neviršyti 20 procentų patvirtintų mokinio krepšelio lėšų.

J. Paukštelio ir „Ryto“ pagrindinių mokyklų direktoriams:

- Sustiprinti vidaus kontrolės procedūras mokinio krepšelio lėšų planavimo ir panaudojimo srityje.

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė

Vyr. specialistė

Angelina Gadeikienė

Vyr. specialistė

Vilma Unikienė